

Leeswijzer

De jaarstukken bestaan uit:

1. Een financiële samenvatting
2. Het jaarverslag
 - De programmaverantwoording
 - De paragrafen
3. De jaarrekening
 - Inclusief de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (Sisa)

In het **jaarverslag** zijn per programma de volgende onderdelen opgenomen:

- Een korte beschrijving van de inhoud van het programma.
- *Wat hebben we bereikt?* Hierin staan: voortgang van de effectindicatoren, de verschillende opgaven van het programma en de kaders en beleidstukken waarbinnen het programma wordt uitgevoerd.
- *Wat heeft het gekost?* Hier wordt een cijfermatige opstelling gepresenteerd van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen tussen realisatie en begroting (na wijziging).

Voortgang beleid

In elk programma is een tabel gemaakt met de informatie. Deze tabel bevat het betreffende activiteit uit de begroting, de stand van zaken en een icoontje waarmee we aangeven of het op schema ligt.

	"Behaald"
	"Gestart"
	"Niet gestart" of "Stil komen te liggen"

Een "groene smiley" betekent dat het is behaald, een "gele smiley" dat het gestart is en een "rode smiley" dat het niet gestart is of stil komen te liggen. Om uw raad goed te informeren hebben we voor elk onderdeel de stand van zaken beschreven, ook voor de items die op schema liggen.

Financiële toelichting per programma

Voor een toelichting op en de analyse van de afwijkingen, verwijzen wij u naar de toelichtingen onder de desbetreffende programma's in de jaarstukken. Als ondergrens voor een te geven toelichting is in principe een voor- of nadeel van € 50.000 (0,1 % van de totale lasten) op een taakveld gehanteerd. Het komt dus voor dat de toegelichte bedragen niet optellen tot het totale programmaverschil. Het niet toegelichte resterende saldo per programma betreft een cumulatie van kleinere verschillen.

In diverse tabellen wordt middels een i of s aangegeven of een genoemd bedrag incidenteel (i) of structureel (s) is.

Beleidsindicatoren

De verplichting van het opnemen van deze beleidsindicatoren is ingegaan bij de begroting 2017. Het doel daarbij is om de sturing van de raad te versterken en gemeenten beter te kunnen vergelijken.

Na de programmaverantwoording volgen de wettelijk verplichte **paragrafen**. Hierin staan de beleidslijnen met betrekking tot beheersmatige aspecten en lokale heffingen.

De **jaarrekening** is een financiële verantwoording waar een toelichting wordt gegeven op de balans en het resultaat.

De jaarrekening bestaat uit diverse onderdelen:

- * Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
- * Toelichting op het overzicht van baten en lasten. Hierbij wordt specifiek ingegaan op:
 - *overzicht van baten en lasten;*
 - *de post onvoorzien;*
 - *het overzicht van incidentele baten en lasten;*
 - *het overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserve;*
 - *informatie wet normering bezoldiging topfunctionarissen publiek en semipublieke sector (WNT);*
 - *overzicht algemene dekkingsmiddelen.*
- * De balans: geeft inzicht in de financiële positie als uitkomst van het financiële beheer en beleid
- * Sisa: verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen

Financiële samenvatting

Hieronder geven wij de financiële resultaten van 2023 op hoofdlijnen weer. Verder is een overzicht van onze reservepositie opgenomen.

Financiële resultaat op hoofdlijnen

De jaarrekening sluit af met een positief resultaat van € 2.319.344. Na de verwerking van alle raadsbesluiten werd er in 2023 rekening gehouden met een positief rekeningsaldo van €18.511. Een verkort overzicht van de lasten en baten over 2023 luidt als volgt:

Programma	Begroting 2023		begr. na wijz. 2023		Rekening 2023	
	lasten	baten	lasten	baten	lasten	baten
Mens en samenleving	19.586.229	881.267	21.400.600	2.806.267	22.105.733	3.636.081
Kunst, cultuur & erfgoed	804.826	115.646	983.025	275.646	853.075	174.171
Leefomgeving & duurzaamheid	22.209.185	11.503.908	23.799.935	11.637.553	23.150.668	13.388.110
Economie, werk, toerisme en recreatie	12.264.608	5.934.574	13.228.634	6.310.123	14.172.228	6.395.870
Bestuur en dienstverlening	15.548.645	52.107.098	16.142.258	54.543.374	16.625.893	55.632.709
Totaal	70.413.493	70.542.493	75.554.452	75.572.963	76.907.596	79.226.941
Geraamd begrotingssaldo/ gerealiseerd resultaat (- =N/+ =V)		129.000		18.511		2.319.344